

SLOVENE

Štev. 95. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Kokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona šte. 74.

V Ljubljani, v sredo, 27. aprila 1904.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnistvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravnistvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.
Vseprema naročino, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petičvrtja (dolžina
72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrtja
26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upravnistiškega telefona šte. 182.

Položaj v državnem zboru.

Dunaj, 26. aprila.

V zbornici se danes vrše zopet glasovanja po imenih, za kulisami pa nadaljujejo pogajanja o premirju. Iz nemškega tabora prihajajo glasovi, da so ondi pripravljeni za premirje, ako je mogoče zagotoviti delavnost drž. zbora.

V češkem taboru so mnenja različna. Radikalni češki agrarci so izstopili iz izvrševalnega odbora združenih čeških strank in hočejo postopati na svojo roko in odgovornost. V mladočeškem klubu je velika večina za premirje, katero priporočajo poljski posredovalci. Edino težavo še dela vprašanje glede premembe dnevnega reda. Sedaj je še vedno na dnevnem redu prvo branje drž. proračuna.

Proti tej vladni predlogi morajo obstrukcijske stranke ugovarjati že iz načelnega razloga, dokler razmere v zbornici ne pridejo v pravi normalni tir. Čehi torej zahtevajo, naj zbornica najprvo prične drago branje poslovnika. S tem bi se razmere v zbornici takoj predrušile. Nemške stranke pa imajo še vedno pomisleke, da bi bil državni proračun postavljen na drugo mesto. Danes je bila sprožena misel, naj pridejo v razpravo strogo gospodarska vprašanja, ki so brez vsake politične in narodne primesi.

Torej želja po premirju je živa na vseh straneh, le taktični pomisleki in oziri so še močnejši, nego tiha volja. Tudi vlada je stopila iz svoje rezerve. »Montags Revue«, ki tolmači želje in težnje vladnih krogov, je včeraj jako ljubeznjivo krtačila brade češkim poslancem. Piše namreč mej drugim: »Obstrukcija utegne imeti to dobro posledico, da nasprotnim strankam dokaže potrebo narodnega sporazumljenja. Bilo bi krivično, ko bi

trdili, da Čehi nočejo miru; istina je, da ga sprejmo, ako se jim ponudi ugodna prilika. Zaupati morajo pravičnosti vlade in drugih strank.

Dobro rečeno, ko bi le bilo resnično. Ravno to je vzrok nevolje in končno tudi obstrukcije, ker so bile doslej prazne vse obljube, brezuspešna vsa pravna akcija in varano vsako zaupanje. Priznamo, da g. dr. pl. Körber ni diktator, ki z železno pestjo udari po nasprotniku; a je, kar je še slabše, — morda proti svoji volji — le izvršilni organ združene levice, ki je podpira vsa birokratska oligarhija. Čehi, Slovenci in Hrvatje niso za obstrukcijo iz načela, marveč so le v skrajni nevolji uporabili to parlamentarno sredstvo, da dobe duška in stro kruto nasilje in krivico nemške hegemonije.

Ako se torej sedaj govori o premirju, naj si zapomnijo vladni krogi in njeni zavezniki, da je vedno mogoče častno premirje, a nikdar sramotna kapitulacija. In ravno v tem pogledu je vlada mnogo opustila, kar je bilo storiti njena dolžnost že z ozirom na državo. Njena dolžnost je bila, da tudi z nemško levico govori resno besedo ter ji dokaže, da je le manjšina, ki pa si prisvaja vse pravice vladnoželjne večine. Potrpežljivost je sicer lepa čednost, toda do gotove meje.

Stavka na Savi.

Jesenice, 26. aprila.

Kar je bilo pričakovati, se je zgodilo. Delavstvo na Savi se je pridružilo svojim tovarišem na Javorniku in stopilo v stavko. Gospod Luckmann je svoj čas baje rekel: »Dokler se kadi na Savi, me nič ne skrbi, naj le štrajkajo delavci na Javorniku«. Gospodu Luckmannu je sedaj že gotovo žal, da je bil nasproti delavcem na Javorniku tako trd. S svojo trdoglavostjo in s svojimi zastarelimi mančesterskimi nazori je dossegel nasprotno, kar je želel.

Danes stavka delavstva na Savi in, kakor smo čuli, tudi ono v Mojstrani. Gospod

Luckmann je sejal veter s svojim nepremišljenim postopanjem, in žanje že sedaj vihar. Čudimo se pa tudi, zakaj poklicane oblasti niso vplivale na gospoda Luckmanna, da bi sklenil pošten mir pravočasno s svojimi delavci na Javorniku. Luckmannovo postopanje poostrejuje položaj tako, da se na posled delavci z njim še pogajati ne bodo hoteli.

Ako že naši birokrati nimajo srca do delavstva, imeti bi morali pač toliko političke razsodnosti, da premislijo: Stavki delavstva na Javorniku bode brez dvojbe sledila ona na Savi. In če Sava stoji, žugajo delavci na Hrušici in v Bohinju, ki grade železnico, da ustavijo delo tudi oni. Prav nič se ne bomo čudili, če bode sledila delavskemu gibanju »Kranjske obrtne družbe« splošna stavka delavstva na Gorenjskem. Le malo, žalibog, je industrialnih podjetij na Gorenjskem, kjer bi ne imeli delavci dovolj povoda, biti nezadovoljni. In boj svojih sotovarišev na Javorniku in na Savi jih spominja lastne bede. Tak je danes položaj na Gorenjskem.

»Slovenski Narod« poroča o delavskem gibanju skrajno neprijazno. Nam je čisto vse eno. Delavske mase imajo odprte oči in izgubil bode »Slov. Narod« med delavstvom še one redko nasejane pristaše, ki so ga doslej čitali.

Kakor smo že poročali, so pričele s stavko ženske. Delavke so imele na Savi po 30 krajcarjev in predelavke po 60 krajcarjev na dan. Delavna doba je trajala dostikrat do 18 ur. Z delavkami je postopal neki paznik, Pogačar, na nečuden način. Krčilo se nam je srce in nehoté smo stiskali pest, ko smo čuli pritožbe delavk. Zmerjal jih je na najsurovejši način. Delavko Marijo Ambrožič je vlekel za ušesa in jo sunil v hrbet; zmerjal je delavko Marjeto Kos s »staro coprnico«, Krčič Marijo je opsoval še grje in jo trikrat klofotal. Delavko Marijo Stare je tako pretepel, da jo je dva dni glava bolela. Marijo Razinger je vlekel tako za lase, da se ji je lasna igla vdrla v glavo in ji je tekla kri. Klofotal je delavko Antonijo Pucel in delavko Ano Kosel je udaril tudi po hrbtu. Pri delu je mnogokrat prišlo kaki delavki

slabo in tu je bila običajna tolažba: »Če ne morete delati, pa crknite«; tako so čule delavke.

Tako se je postopalo v začetku dvajsetega stoletja na Kranjskem s slovenskimi delavkami v podjetju velekulturnega nemškega naroda. Povdarjamo, da o delikatnostih, ki so nam tudi znane, za danes še molčimo. Pozivljamo pa državno pravdnistvo, naj predstojee pazno prečita in pojasni Pogačarju gotove paragrafe kazenskega zakona.

Tako podlo postopanje se obsoja samo ob sebi. Odgovoren za vse to je pa seveda tudi gospod Luckmann, ki bi kot olikan mož in celo kot deželni poslanec in svetnik obrtne in trgovske zbornice moral pač skrbeti, da bi se postopalo z delavkami kulturno in ne, kakor se je postopalo s sužnji v starorimski državi.

Stavkujoče delavke je gosp. Luckmann sprejel prijazno in jim rekel, naj se, dokler bode trajala stavka, pečajo s pletenjem in sličnimi ženskimi opravili.

Zgled ženskih delavk je vplival tudi na moško delavstvo. Delavci iz posameznih oddelkov so naznanili, da stopijo v stavko. Mirno in dostojno z živio-klici je oddelek za oddelkom popustil delo. Dovolili so pa tudi vse delo tako, da, kar je bilo dela začetege, se je tudi končalo. Škode iz naga-jivosti ni delavstvo naredilo nikjer. Kjer je bilo delo dokončano, pospravilo se je vse lepo v red, kakor pred praznikom, in šele potem, ko se je delo končalo in so pogasili ognje, so pričeli posamezni oddelki s stavko. Seveda bomo pazno zasledovali to gibanje in priobčili čisto vse, kar je bilo nezdravega v tovarnah kranjske obrtne družbe, da to izve tudi najširša javnost. Cimalje traja stavka, tem več stvari bo prišlo na dan.

O stavki delavk na Savi se nam še piše:

»Delavke na Savi štrajkajo!« Ta govorica je šla predsinočnim od ust do ust. Cela truma delavk je po cesti hodila, pela in klicala »živio!« od Save na Javornik in z Javornika nazaj na Savo in Jesenice. Proklamirale so štrajk. Ljudstva se je nabralo na-

LISTEK.

Pisma iz Rusije.

Petrograd, meseca aprila.

Časopisje.

Izmed drugih ruskih političkih časopisov so najbolj resen in vesten list »Russkija Vedomosti« (dnevnik, izhaja v Moskvi), pri katerih sodelujejo tudi nekateri moskovski vseučiliški profesorji. »Novoje Vremja« je najbolj razširjen ruski dnevnik in najbolj podoben velikim zapadnoevropskim dnevnikom z vsemi njih prednostmi in slabostmi. Posebno se odlikuje po svojem izvrstnem podlistkarju Syromjatnikovu, ki ima široko obzorje (prepotoval je skoraj cel svet), vsestransko izobrazbo in jako originalne misli, njegov slog je mamljivo bliščeč in neprisiljen. V svojih podlistkih obravnava tudi politička in spleh vsa dnevna vprašanja. Svoje originalne, večkrat tudi jako drzne in svobodne misli izraža tako spretno, da bi mu cenzura težko prišla do živega, tudi ako bi smela. Videti je namreč, da ima Syromjatnikov zaradi svojega nenavadno duhovitega in bliščečega sloga nekako privilegirano stališče

pred cenzuro in sme povedati, česar navadni smrtnik v Rusiji ne bi smel javno izreči. Vendar se je najbrže tudi Syromjatnikov iz strahu pred cenzuro nekoliko privadil one spretne ruske časnikarske taktike, ki v zvišnjem slogu po raznih ovinkih svoje drzne misli pred očmi cenzorja takorekoč utihotaplja v javnost; a tudi pri tem je Syromjatnikov originalen in drzen. Njegove drzne in ostre misli se včasih kakor gromoviti oblaki zbirajo nad glavami birokratske vlade in predrzno izzivajo potrpežljivost cenzorjevo; a kar naenkrat, kakor da bi se premislil, zapihlja prijazna sapa, oblaki se razpršé, grom se razdoni v ljubeznjiv šepet in krotek nasmeh. Pri tem mora seveda logika nekoliko potrpeti, da si Syromjatnikov ne zapleta v protislovja. Kot zgled navedemo odlomek aktualnega podlistka, ki se dotika najnovejših dogodkov:

»Brž ko so se razrušili Tatarji, smo sli po starem potu na Vzhod in prišli do morja; a ko se je začela rušiti Kitajska, smo odlomili od nje košček prav tako prostodušno, kakor so Mongoli lomili koščke od celega tedanjega sveta. S seboj smo nesli jasno in jako veliko misel, da so vsi ljudje ustvarjeni od Boga in razlike med nami in njimi ni. Mi sami smo se včasih pojakovali (Ja-

kuti) in potatarivali in potem, kakor nepričakovano cele narode izpreminjali v Ruse. Nismo jih preganjali zaradi vere in zaradi neznanja ruskega jezika, ker smo bili prepričani, da i vero dobijo, i se jeziku polagoma priučijo. Takrat smo delali kot državniški in hraber narod, kateri zna sebe ceniti in veruje v svojo odličnost.

Potem so prišli Nemoi, Malorusi in Belorusi in so nas začeli učiti nacionalizma. — Protestantsko pojmovanje »cujus regio ejus religio« se je zelo priklopilo uradnikom. — Malorusi so nam prinesli sovraštvo do židov, Belorusi — do Poljakov, Gruzini — do Armencev. Imperska politika se je okrasila s celo vrsto lokalnih razlik in začela delati lokalne obračune. Sirokemu, silnemu in svobodnemu narodu-graditelju so od vseh strani pilepili malenkostne zavisti in mrznje, in s političkimi ideali Gringmutov in tovarišev se je začelo »bellum omnium contra omnes«, vojska vseh proti vsem. Nazadnjaški tisek je uvedel uporablanje zločinskega pravila makiavelleške politike »divide et impera«. In res razdeljenje je prišlo do vrhunca. Jaz se le čudim, kako da Novgorod še ne gre z vojsko proti Pskovu, a Orel — proti Kursku. Jasno je, da je v takih razmerah težko voditi zunanjo politiko; eden pravi »vse ku-

pim«, drugi »vse vzamem«, tretji »nič ni treba«, in četrti »umaknite se na celi črti«.

Kolikor bolj se je izgubljal državniški velikoruski element iz Petrograda, toliko bolj se je politika navzela popolnoma tujih, neruskih idej. Prejšnja toleranca je izginila. Rumun (morda misli Syromjatnikov Malorusi, ki so v Kišinevu imeli strašne poboje z židi, a ker se v Rusiji o tem ne sme mnogo pisati, imenuje podlistkar tukaj ostro antisemitske Rumune in ve, da bo izobražen čitatelj uganil njegove misli) je začel obračunjevati z židom, Belorusi s Poljakom, Gruzini z Armencem. A vsi ti obračuni nimajo imperskega pomena: vsaka teh narodnosti je sodelovala v zgraditvi Rusije, in državniški genij velikoruski je znal zediniti njih nasprotujoče si interese in spraviti v soglasje njih nasprotujoče si težnje.

Sicer pa »Novoje Vremja« ni urejevano v duhu, kakršnega razodevajo Syromjatnikovi podlistki. »Novoje Vremja« splošno ni dosledno in nima nikake odločne smeri, smpak večkrat menja barvo in se zna prilagoditi raznim razmeram.

K najbolj šovinističkim časopisom spadajo »Moskovskija Vedomosti«. Urejevane so v strastnem in v resnici naza-daškem tonu, zraven se pa ponižno kla-

enkrat vse polno, delavci so se pridružili delavkam, truma je naraščala, vedno močnejše se je razlegalo petje in živio klici.

Včeraj jutraj niso šle na delo. Kdor ve, kako delavke v savski tovarni trpé, koliko zaslužio in kako z njimi ravna, šutil se je že večkrat, kako to, da že zdavnaj niso popustile vsega skupaj in si polskale drugega dela. Najle pridejo na dan grehi savske tovarne! Najle svet izve, zakaj je kranjska industrijska družba našla imela popoln milijona čistega dobička! Delavk v savski tovarni je okoli 200. Zaslužio od 60 do 120 vinarjev na dan, najboljša pride na borih 120 vinarjev, pa mora iz tega plačevati stanovanje in hrano in napravljati si obleko, a delo in trpljenje imajo moško. In še od te plače jim vedno odtrgujejo in jim nalagajo kazni po kroni in še več, torej več, kakor zaslužio. Zato je po 25, 32 in tudi 50 kilogramov morajo vzdigovati in prenašati, težke sode, napolnjene z žebli, nakladati, in če kaj položi delavka, zareži nad njo surovi Pogačar: »Hudič, če takoj crkneš in čeprav vse pocrkate!« Delati morajo mnogokrat tudi ponoči do 10. ure, do polnoči, kar je čisto nepostavno. Preslišati morajo najgršepsovke, ki se dajejo navadno le popolnoma propalim ženskam, tudi klofute morajo »za dobro« vzeti.

Gospod Luckmann, druge grehe naštejmo prihodnjič! »Le na dan, vse na dan!«

Iz včerajšnje seje drž. zbora.

Dunaj, 27. aprila. Na hodnikih in v posvetovalnicah parlamenta krožijo govorice o zboljšanju položaja, a v zbornici traja še vedno obstrukcija.

Polnih šest ur se je bralo v včerajšnji seji došle vloge, šele proti koncu je postajala seja živahnjša. Socialni demokratje so vložili interpelacijo na skupno vlado, zakaj je poklicala nadomestne rezerviste v opravljanje službe pri ogrskih železnicah. Interpelantje vprašujejo vlado, kako misli to nezakonitost opravičiti, in ako bodo stroški za vpoklicanje rezervistov poravnani iz skupnega proračuna. Ob tej priliki je poslanec Ellenbogen napadel s takimi izrazi ogrsko vlado in grofa Tisza, da mu podpredsednik ni pustil dalje govoriti. Nato so češki radikali zopet povzročili nekaj hrupa; posl. Choc je zapiskal parkrat na piščal; podpredsednik ga je poklical k redu.

Češki poslanci so včeraj v klubovi seji se posvetovali o položaju in se izrekli, da nimajo vsi vzroka, da bi svojo taktiko spremenili. Češki agrarci so izstopili iz obstrukcije združenih čeških strank.

Položaj pod ogrsko krono.

Budimpešta. Promet se zopet vrši po vseh železniških progah. Tudi orientni ekspresni vlak vozi.

Budimpešta. Novo zasedanje parlamenta bo kralj sklical na dan 2. maja.

Budimpešta. Korneuburški železniški polk se je podal na Reko. Policijska je pripravljena za vse slučaje. Na vsakem tukajšnjem kolo-dvoru stoji stotnja 44. pešpolka in oddelek stražnikov.

njajo birokraciji. Že samo ime njih urednika Gringmutha velja v Rusiji sploh kot simbol nazadnjaštva in strastnega političnega in narodnega šovinizma, katerega se vsi res inteligentni in pošteni Rusi sramujejo. Značilna je politika, katero so pred dvema mesecema imele »Moskovskija Vedomosti« s »S. Pth. Vedomostmi«. »S. Pth. Vedomosti« so proti ruskemu liberalno-revolucionarnemu časopisu »Osvoboždenje« (v Stuttgartu) poudarjale, da je oni, ki se bori za svobodo iz zasede z atentati in z raznimi nepoštenimi sredstvi, pravi suženj, robaki človek; svoboden človek se odkrito in s poštenimi sredstvi bori za svobodo. »Mosk. Vedomosti« so se takoj oglasile s ostrim člankom proti »S. Pth. Véd.«, češ, da ta list ruske revolucionarje poučuje, kako naj se z bolj previdnimi razumnimi in zvičajnimi sredstvi bore za dosego svojih prevratnih namenov. Nato je grof Stolypin odgovoril (»S. P. Vedomosti«): »Podlagi sredstva, to so sredstva suženjev. Laž, hinavstvo, izdajstvo, uboj iz za vogla in v gluhi nočni temi, to je arsenal suženjev, proti kateremu se svoboden človek bori z edinim orožjem čiste in neolepšane istine. Čista resnica svobodnega človeka po svoji naravi ne more imeti nikakih slabih namenov. Ako ste me Vi (članek »Mosk. Véd.«) hoteli obdolžiti, da zago-

Budimpešta. Član stavkajočega odbora železničarjev, Turcsany, se je sam javil preiskovalnemu sodniku. Bil je aretiran.

Veliki Varadin. Delavstvo se je pomirilo ter se je vrnilo k delu. Min. predsednik Tisza je na raket v Eleadu ustreljenega orožnika položil venec. V Elead je došla preiskovalna komisija.

Budimpešta, 26. aprila. Neodvisna stranka je sklenila, obsoditi vlado in jo poklicati k odgovornosti, ker je zaključila zasedanje drž. zbora ne da bi sklicala novo zasedanje. Izrazila je svojo zadovoljnost, da je končana stavka železničarjev. — V liberalni stranki je grof Tisza omenjal dogodke zadnjih dni. Vlada bo vse storila, da se pomire duhovi ter ne bo postopala po strogem zakonu, temveč pozvala k zagovoru samo voditelje stavke in agitatorje. — Tekom včerajšnjega dne je v Eleadu umrlo dveje težko ranjenih oseb valed ran. Stanje več drugih ranjencev je nevarno.

Budimpešta, 26. aprila. V kratkem se baje razveljavi cesarjevo povelje, da se vojaštvo mobilizira. — Železniški in brzojavni polk, ki je pomagal vladi iz zadrege, odide kar najprej nazaj v Korneuburg. — Velike stavke v Debrečinu in Szegedinu so prenehale. — Pri stavki kočijažev se ni ničesar izpremenilo. Ta stavka je že zato malo neprijetna, ker se 1. maja razne stranke preseljujejo, ker ne bo mogoče dobiti izvoščakov.

Budimpešta. Včeraj je bila prirejena za tisk zahvalna in vdanostna adresa, katero odpošlje glavno mesto cesarju, ker je dovolil, da se prepelje pepel Rakoczyja v domovino.

Budimpešta. Opozicijselni časopisi pišejo: Na Ogrskem ni samo konec stavke, ampak tudi javne svobode.

Nova predloga za alpske železnice.

Investicijska predloga je proračunana do konca leta 1905. za zgradbo železnice skozi Ture, karavanske železnice, bohinjske železnice, postranske progo proti Beljaku in direktne zveze s Trstom; zgradi se tudi cela vrsta galskih železnic. Čuje se, da namerava vlada stopiti z novo predlogo pred državni zbor, da pokrije prekoračenje stroškov, proračunanih za alpske železnice in da poskrbi za nadaljevanje omenjenih prog. Kdaj pride predloga pred drž. zbor, zavisi od parlamentarnega položaja. Ako bo mogoče, bo predložena predloga državnemu zboru že v eni prihodnjih sej. Doslej se je prekoračil proračun za zgradbo alpskih železnic z ozirom na izredne težkoče vled geološke kakovosti terena za kakih 80 do 90 mil. kron.

Boji na Filipinih.

Washington, meseca aprila.

Vojno ministrstvo javlja: General Wood poroča, da je dne 31. marca povabil taraskega sultana k razgovoru. Sultan se pa Woodovemu povelju ni odzval in se je prišel pripravljati na boj z Američani. Nato je Wood poslal proti sultanovim četam vojaštvo iz Marahui in Vicars, katere čete bi se morale zediniti v dolini Taraca. Vojaštvo iz Vicars dospelo je jedva 10 milj daleč, ko so

varjam dosego kolikor možno največje svobode na vsakem polju človeškega delovanja, potem se niste zmotili. Zakaj samo tak ideal more biti poročstvo, da bodo ljudje duvali in ohranili svoje človeško dostojanstvo na potu življenja od zibel do groba. In kadar se tak ideal proglašajo pošteno, kadar ne skrivamo niti svojih sredstev niti svojega postopanja, takrat se niti govoriti ne more o skritih slabih namenih. — Vi pa, g. Spectator (članek »M. Véd.«), mislite ne kakor preganjani suženj, ampak kakor suženj, ki ima oblast. To govorim, ne da bi Vam povedal neprijetnost ali surovost, ampak da bi pokazal, da more tako mišljenje privedi le k najbolj žalostnemu bankrotu: k despotizmu! — Moške besede, značilne za obe strani!

Slovanom znani »Svč.« Komarova ne igra med večjimi ruskimi časopisi nikake vloge, a prištevajo se med šovinistične časopise.

Ruski revolucionarji in najostrejši opozicionalci proti vladnemu sistemu v Rusiji so vedno imeli svoje časopise v inozemstvu. Najznamenitejši tak časopis je sedaj »Osvoboždenje« (izhaja dvakrat na mesec v Stuttgartu). Do zadnjega časa je bil to videti glasilo ostre, a vendar precej razumne opozicije. V zadnjih mesecih pa kaže, da je začel že precej daleč v politični in revolucio-

pridele domačini na vojake streljati. Streljanje je trajalo vso noč in eden vojak je bil težko ranjen. Oddelek, kateri je korakal iz Marahui, našel je pri ustju reke Taraca na sovražnika. Čete so se združile, zasedle in razdejale več sovražnih utrjenih postojank, nakar so se vojaki vrnili. Umrle sta bila dva vojaka. Američani so skušali storiti vse, da bi se Moroti mirnim potom podvrgli, toda Moroti so vojake naprestano napadali. Vojaki so šele potem rabili orožje, ko so uvideli, da mirnim potom ni ničesar doseči in ko so jih Moroti napadli. Oba glavarja, katere sta tekom zadnjih dveh let neprestano vznemirjala Američane, sta se skrila. Ako bo mogoče, ju bodo vjeli. — General Wood je odredil, da se morajo pešci na otoku Mindanao kolikor mogoče utrditi, kajti le na ta način bodo sposobni za službo v deželi Morotov.

Zopet napad na španskega ministrskega predsednika.

Madrid. Min. predsednik Maura je bil na potu sem zopet napaden. Med vožnjo je namreč tolpa oseb s kamenjem bombardirala vlak, v katerem se je peljal Maura; oddan je bil tudi en strel, ne da bi napravil kaj škode. Maura se je vrnil zdrav v Madrid.

Nov sovražnik Nemcev v Afriki.

Berolin. Med nemškimi vojniki v zah. južni Afriki je izbruhnil legar. Sedem jih je že umrlo.

Krüger obohel.

Iz Mentone se poroča, da je predsednik Krüger pretekli teden nevarno obohel, vendar pa je še upanje, da ozdravi.

Iz brzobjav.

Dunaj. V zbornici se zatrjuje, da je imenovanje posl. Kathrein-a deželnim glavarjem tirolskim zagotovljeno.

Dunaj. Finančni minister je napram dvema tirolskima poslanecema obljubil, da se ima v kratkem času postaviti telefonska zveza med Inomostom in Dunajem.

Dunaj. Delegaciji se snideta z ozirom na dogodke na Ogrskem šele po Binkoštih. Predsednikom delegacije je določen načelnik poljskega kluba vitez pl. Jaworski.

Dunaj. Gre se zdaj za to, da vlada najde tako poravnavo, kateri bi pritrtili tudi Nemci. Ker so delegacije preložene za štiri najst dni, je s tem pridobljen čas za pogajanja. Vled preložitve delegacij je odloženo tudi cesarjevo potovanje na Angleško.

Dunaj. Majski avancement se razglasi 29. t. m. in bo jako slab.

Dunaj. Včeraj je bila razpisana stavba za kolodvor Trst-St. Andreja, zadnjo postajo železnice Celovec Gorica Trst.

Dunaj. Nekateri listi poročajo, da se angleški poslanik ne bo vrnil v Belgrad, ako morilci kralja Aleksandra ne bodo kaznovani.

Beneške. Nemški cesar se je vstavil tukaj. Počuti se prav dobro.

Pariz. Vled štrajka častnikov in mehanikov trgovske mornarice je ves promet v marsejskem pristanišču prenehal.

Lov. Tukajšnji ruski konzulat je pozval v Galiciji se mudeče nadomestnike ruske mornarice, naj pridejo do 29. aprila v svojo domovino.

Neapol. Francoska eskadra je došla sem ter menjala z italijansko pozdravne strele.

narni fanatizem. Kakor se pripoveduje, ima v Rusiji velik vpliv; celo v višjih krogih in v ministrstvu samem ga menda upoštevajo in čitajo. »S. P. Véd.« so lani proti »Osvoboždenju« prinesle oster podlistek, napisan od urednika Stolypina samega; urednika »Osvoboždenja« Stolypin naravnost imenuje hudodelca. To paš kaže, da se list tudi v višjih krogih upošteva. »Osvoboždenje« ima jako dobre — kolikor moremo soditi — informacije in natančna poročila o vseh zakulisnih dogodkih in intrigah ruske vlade, objavlja tajne vladne odloke itd. — V decembru je nemška policija že obiskala uredništvo »Osvoboždenja«; za enkrat, kakor pravi »Osv.«, še ni napravila posebne škode, a ne ve se, če bo »Osv.« moglo dolgo živeti v Nemčiji.

Po svojem prepričanju se »Osv.« drži skrajnega verskega indiferentizma in tudi glede na politiko in taktiko zagovarja načelo, da naj bi se ruski opozicionalci, konstitucionalci in revolucionarji kolikor mogoče zbližali in se ogibali prenapetosti in prevelikega strankarstva. Res prinaša »Osv.« včasih tudi dopise, pisane v bolj razumnem opozicionalnem duhu, a najbrže bodo polagoma zmagali radikalni in fanatični elementi.

Berolin. Državni zbor je včeraj po- višal doklado za vzhodnje dežele, namen- njeno za zatiranje Poljakov, za 59.000 mark. Doslej je znašala 260.000 mark. Nemški ce- sar je z ozirom na ogrski štrajk brzojavno naročil, naj vlada zbornici takoj predloži predlogo, s katero da tri milijone mark na korist železničarjev.

Opatija. Svedska kraljica je odpo- tovala po 2 in pol mesečnem tukajšnjem bivanju v Monakovo. Kralj je spremljal kraljico do Matuli.

Rusko-japonska vojska.

Glavno taborišče ruskega vrhovnega po- veljnika, generala Kuropatkina, se zdaj stalno nahaja v Liaojangu, kamor so došli tuji vojni atašeji in dopisniki raznih inozemskih listov.

Glavna moč ruskih čet se zbira menda v okolici Liaojanga in segajo severno do Mukdena, južno pa do Ničevang Inkava. — Od Liaojanga hoče Kuropatkin v slučaju na- pada od japonske strani poslati čete na po- moč k reki Jalu ali v Liao zaliv, od katere strani bo že pretela nevarnost. Večji del rus- kih čet se nahaja v smeri proti reki Jalu, ker je od te strani najprej pričakovati japo- nskega napada.

Novoimenovani vrhovni poveljnik rus- kega ladjevja, admiral Skrydlov, odpo- tuje 27. t. m. proti vzhodni Aziji in pride 13. maja v Port Artur.

Prvi ruski podmorski čoln je bil izdelan v Odesi in odide v kratkem po sibirski železnici v vzh. Azijo.

V soboto, 23. t. m., so prve japonske čete, dve stotnji in en mali oddelek kava- lerije, prekoračili reko Jalu, 16 kilometrov pod Siaopusikhe. 24. t. m. je poročal gene- ral Sasulid, da Japonci pripravljajo vse po- trebno, da zgrade most čez reko pri vasi Sigu, ležeča 16 km. nad Vidžom. Oba pre- hoda Japoncev ležita okrog 100 km. nara- zen; prehod pri Vidžu ima direktno smer proti Föngvangčöngu, prvi oddelek, ki je prekoračil reko, pa se bo po gorskih potih pomikal dalje. — Rusi se dozdej niso ustav- lili prehodu Japoncev, in se menda ne mi- slijo bojevati ob reki Jalu. Morda bodo za- stavili soteske Föñčnilin in Šamačan - go- rova, po katerih vodi pot v dolino proti Liaojanu in Mukdenu.

Japonski napad na Vladivostok?

Londón, 26. aprila. Iz Hakkodate poročajo, da 10 japonskih transportnih ladij in več vojnih ladij, določenih za njihovo spremstvo, stoji pripravljenih za odhod. Japo- nci pravijo, da so namenjeni pred Vladi- vostok.

Pred Port Arturjem

nadaljujejo Rusi z novimi utrdbami. Po Japo- ncih poškovane utrdbe so popravi- lje ne. Ruski častniki so trdno prepričani, da se Japoncem ne bo posrečilo vzeti Port Arturja.

Poskusi s podvodnimi čolni so se si- jajno obnesli. V okrožju portarturskem vlada popolen mir.

Japonski ogleduhi.

Iz Vladivostoka se javlja, da je sedaj dokazano, da so vsi tam stalno bivajoči Japo- nci vršili ogleduško službo. Dokazano je, da je bil lastnik neke tamkajšnje tvornice japonski kapitan, ki je bil v prijateljskih odnosih z mnogimi ruskimi častniki. Ta tvorni- čar je pred nedavno odpotoval iz Vla- divostoka; v njegovem stanovanju je bilo pa spoznati iz raznih znakov, da so mu bili dobro znani načrti vladivostoške trdnjave.

Rusko brodovje.

Petrograd, 26. aprila. Trideset ladij tvori eskadro, ki pojde junija meseca na Vzhod. Te ladje so oklopne in bojne ladje ter so kupljene na Nemškem na car- jeve lastne stroške in za denar, ki so ga složili visoki dostojanstveniki. V Petrogradu je velika nevolja na Angleže.

Nevarna vožnja radi min.

Tokio, 26. aprila. Radi velike mno- žine med Port Arturjem in Daljnijem polo- ženih podkopov se ne upajo japonske plovne družbe pluti dalje kot do Čemulpa. Japonska križarica »Asama« je uničila 40 morskih milj od Santunškega predgorja neki podkop. Tamkaj razgrajajoče nevihte so namreč od- trgale mnogo podkopov ter jih raznesle po morju. Mnogo so jih že našli in uničili. Bati se pa je, da ne bi katere zanesel moreki tok proti jugu. Vožnja po morju je radi tega zelo nevarna. Dosedaj se še ni našlo pripo- močka, kako bi se prišlo tej nevarnosti v okom. Radi tega se tudi admiral Togo boji pluti po Rumenem morju, da se mu ne zgodi kaj takega, kakor Makarovu.

Prodiranje Japoncev.

Tokio, 26. aprila. Pluje vojaške častnike so Japonci pozvali, da naj se vsi- boto pridružijo prvi japonski armadi, iz česar se da sklepati, da bo prva ja-

ponska armada prišla z ope-
racijami.

London, 26. aprila. Iz Soeula se
brzojavljajo »Daily Chronicle«: Japonci bodo
predirali zajedno na treh točkah: Prva ar-
mada že stoji pri Vidfu in je pripravljena
prekoračiti Jalu; šteje 50.000 mož. Druga
armada, ki je oborožena s šeststolnimi to-
povi, je namenjena proti Port Arturju in
se bo brzkone izkrcala na obeh obalah polu-
otoka. Tretja armada se izkrci pri Taku-
šanu. Vse tri armade bodo skušale tekom
enega tedna povzročiti odločilne (?) bitke. —
Iz Cfu poroča isti list: Rusi so koncentro-
vani pri Tatunkau zahodno od Jalu. Japonci
stojijo onstran reke pri Jenamfu. Prednje
straže so oddaljene le tri milje druga od
druge.

London, 26. aprila. »Times« po-
roča, da so glavne japonske čete prve ar-
made prekoračile Jalin pritok Aho ter pre-
gnali tamkaj tabore Ruse, nakar so pro-
drle do Simien, kateri kraj so zasedle, da
proderejo odhod v Mandžurijo.

London, 26. aprila. Na severo-
vzhodu Koreje nasproti Possietakemu za-
livu so se pojavile močne japonske čete.
Druga japonska armada bo menda tekom
14 dni že pri reki Jalu. Rusi imajo v bli-
žini Possietkega zaliva kakih 4000 mož
infanterije in nad 1500 mož kavalarije.

Berolin, 26. aprila. »Berl. Tagblt.«
poroča iz Tokia: Prišla se je mobili-
zacija 4 nadaljnjih divizij. Njihov
voditelj je dosedanj divizija vojaških
vzgojevališč, general Nodzu, ki je znan
kot izvrsten častnik. Japonske armade na
bojišču so močnejše, kakor se
sploh misli. Vsaka šteje do
100.000 mož.

Zadnja slika Vereščaginova.

Petrograd, 26. aprila. Veliki knez
Ciril je na potovanju v Petrograd. Njegovo
zdravstveno stanje je precej dobro. S seboj
nese za carja zadnjo sliko slikarja Verešč-
agina, ki predstavlja Makarova pogovarja-
čega se z Molasom.

Rusi na Koreji.

Tokio, 26. aprila. Neki tukajšnji
list je prejel brzojavko od nekoga Korejca
v Hokusiu. V njem se potrjuje, da so Rusi
tako po svojem prihodu v Songsing za-
žgali japonski konzulat, poštni urad, mitnico
in druga japonska postopila. Vzeli so orožje
domačim četam ter se zopet oddaljili.

Rusi o položaju pred Port Arturjem.

Ruska tel. agencija poroča: Vhod v port-
artursko pristanišče je prost. — Soglasno se
pripisuje nesrečni konec »Petropavlovsk«
tragiškemu slučaju, ki ne bo prav nič vpli-
val na razvoj vojske in tudi ne na končno
zmago ruskega vojnega brodograja.

V Kronstadtu so mnenja, da so nesrečo
povzročile ruske granate, katere so na
»Petropavlovsku« neprevidno vzdigovali.

Japonci napadajo Port Artur redoma na
dva tedna. Naznanjajo jih Rusom Kitajci, ki
dobe od Japoncev potrebne informacije. Tudi
angleški poročevalci naznanjajo napade.

Nedavno ustavljeni angleški parobrod,
na katerem je bil dopisnik »Daily News«,
izpuščen je bil pod pogojem, da se ne bo
več približal ruski obrežju. Pri vsakem
novem bombardiranju streljajo Japonci manj
odločno in se držijo izven okrožja ruskih ba-
terij. Ne spuščajo se v boj z ruskimi ba-
terijami.

Pri bombardiranju dne 13. aprila se je
potopila ena japonska križarica, japonski kri-
žarici »Nišio« in »Kasuga« sta pa močno
trpeli. Japonci zamolče trdovratno vse svoje
izgube. Po najnovejših poročilih napenjajo
Japonci svoje zadnje moči za nadaljevanje
vojске.

Financijsna moč Japonske peša že sedaj,
ko Rusija s pravo vojsko še prišla ni.

Nameravan napad na Kuropatkina.

Petrograd, 27. aprila. Napad na
Kuropatkina je bil že dalj časa nameravan.
Za pred tremi dnevi so Korejci govorili, da
bo Kuropatkin napaden in so ga svarili. Japo-
nski napadalec se je približal kot ponižen
prositelj; podal mu je prošnjo in ga pri tem
hotel umoriti.

Japonci padajo v soteskah.

London, 26. aprila. Iz Soeula se po-
roča: Ruske mine v gorskih soteskah na
Koreji napravljajo Japoncem mnogo škode.
V bližini Vidfu je neka mina eksplozivna v
trenutku, ko je šel japonski vojaški oddelek
skozi sotesko.

Japonci pred Niudvangom.

Tientsin, 26. aprila. Tu se razširja
vest, da so Japonci niudvanske trdnjave v
ponedeljek ponoči obstreljavali.

Dogodki ob Jalu.

London, 26. aprila. Iz Sanghaja po-
roča »Standard«: Pričakovana bitka ob
Jalu bo skoro gotovo odgojena, mej tem se

pa istočasno pripravlja druga operacija v
drugi smeri. Ta načrt je strogo tajen.

Rusko vladivostoško brodograje.

Tokio, 26. aprila. Ruske vladivosto-
ške križarice so včeraj odplule izpred Gen-
sana. Moštvo potopljene japonske trgovske
ladje se je prej rešilo na suho, predno so
Rusi potopili ladjo.

Razna poročila.

London, 26. aprila. Francija in An-
glija sta ponudili svoje posredovanje. Rusija
ju je odklonila.

Petrograd, 27. aprila. Ko je na
mestnik Aleksejev izvedel za imeno-
vanje Skrydlova, je podal poveljnikom port-
arturske mornarice demisijo. Za naslednika
Skrydlovu je imenovan Krueger, učen
teoretik.

New York, 27. aprila. V Chicagi se
je osnoval damski odbor, ki si je stavil na
logo, za ruske ranjence nabirati en
milijon dolarjev.

Berolin, 26. aprila. Iz Petro-
grada poročajo: Danes je bila tu seja
ruskega mornariškega sveta pod predsed-
stvom velikega kneza Alekseja. Bil je
navzoč tudi Skrydlov.

Petrograd, 26. aprila. Dopisnik
ruske brz. agenture v Port Arturju poroča,
da je vest o izkrcanju 20.000 Japoncev pri
Dalnjem izmišljena. V trdnjavi se ni izpre-
menilo ničesar.

Petrograd, 26. apr. Car je rekel,
da se po porodu carice sam osebno odpelje
v avgusto ali septembru na bojišče.

Petrograd, 26. aprila. V informi-
ranih krogih se trdi, da je bila demisija car-
jevega namestnika Aleksejeva vspre-
jeta in se ta odpokliče.

Carigrad, 26. aprila. Angleško po-
ročilo, da bo dardanelško vprašanje zopet
razvito, ni resnično.

Štajerske novice.

Š Občinska volitev v Vojniku bo
ovržena. Upravno sodišče je z razsodbo
od 24. svečana 1904, št. 1920, ugodilo pri-
tožbi g. dr. Ivana Dečka zoper volitev v Voj-
niku ter izreklo, da je pritožba dr. Dečka
zoper volilni imenik bila opravičena, ter se
mora eden nemški volilec II. razreda kot
neveljaven izbrisati. Vsled tega je pa se-
stava II. in III. razreda neveljavna, ker po
izbrisu tega volilca iz II. razreda pride nekaj
volilcev III. razreda v II. razred. Sedaj se
bo torej ta nova razdelitev izvršila, in velita
III. in II. razred na novo. Torej slovenski
volilci v Vojniku — na noge!

Š Nesreča. Dne 25. t. m. je na Pra-
garskem pri premikanju železniških vozov
premikač Jakob Kampl prišel tako nesrečno
med voze, da so mu kolesa desno nogo od-
rezala. Nesrečneža so odpeljali v mariborsko
bolnišnico.

Š Nevihla. V soboto, 23. t. m. popoldan,
razsajala je od Pohorja čez Pragersko, Ma-
ribor in naprej proti Slov. goricam strašna
burja z bliskom, gromom in točo, katere je
ogromno škode naredila v teh krajih, kjer
je letos v vinogradih, sadju in polju vse prav
lepo kazalo in cvetelo.

Š Volitve v celjski okrajni zastop-
so razpisane na 13., 14., 16. in 17. majnika.

Š »Domovina« pred porotniki. Dne
6. maja t. l. se bo zagovarjal odg. urednik
»Domovine« S. Eker pred celjskim okrajnim
kot porotnim sodiščem zaradi žaljenja časti.
Obravnava obeta biti jako zanimiva.

Š Imenovanja. Finančno ravnateljstvo
za Štajersko je imenovalo rač. podčastnika
g. l. v. Stareta drag. polka št. 5 v Du-
najskega Novem mestu, dalje davčnega prak-
tikanta g. Franca Žužar in Lovrenca
Kuhariča davčnim adjunktom 11. di-
novnega razreda. — Za višjega policijskega
komisarja je imenovan policijski komisar
Anton Pešec v Gradcu.

Koroške novice.

k Ustanovitev »Slov. kršč. soc. de-
lavskega društva« v Celovcu. Piše se
nam iz Celovca z dne 24. t. m.: Rečim smem,
da Vam, gospod urednik, še nisem poslal
nobene novice s takim veseljem, kakor da-
našnja. Združiti številne slovenske delavce v
Celovcu so bile že davne želje delavcev sa-
mih, kakor tudi odličnih celovških in koro-
ških rodoljubov sploh. Delavci sami so že
večkrat poizkusili, toda od posvetovanja do
uresničenja ni prišlo. Zbirali so se že več
let v manjših skupinah zdaj tu, zdaj tam,
toda brez vsakega načrta in skupnega vod-
stva. Ni čuda, da se jih je mnogo pogubilo
v nasprotne vrste, saj se niso mogli ogre-
vati okrog domačega slovenskega ognjišča.
Na ta način nam jih je mnogo požrla soci-
alna demokracija. Sedaj je ta neugodnost
odstranjena. Vsak delavec, ki dobro čuti, bo
odslej naprej našel trdno zavetišče v »Slo-
venskem krščansko-socialnem delavskem
društvu«, katero smo ustanovili dne 23. t. m.
v »Modestovi društveni hiši«. To bodi od-

govor našim nasprotnikom, zlasti sccijem,
ki so nam prvi ustanovni shod prepredili, a
tudi drugi se ni mogel vršiti radi pretenja
slovenskih in nemških socialnih demokratov.
Bahali so se že, da so popolnoma prepre-
čili ustanovitev, toda njihove želje se niso
obistinitile; pač pa smo se mi včeraj svoje
zmage veselili. Ker se je šlo samo za usta-
novitev, zato smo se zbrali le v tolikem šte-
vilu, kakršno je bilo potrebno; a odtlej pa
bomo vsak po svoji moči nabirali nove ude,
da bomo združili kolikor mogoče slovensko
delavstvo v naši »nemški« stolnici. Od zu-
nanjih rodoljubov pa upamo, da nam bodo
zlasti s tem šli na pomoč, da bodo delavce,
namenjene v Celovec, opozarjali na društvo.
Odbor društva je sestavljen sledeče: Va-
lentin Jug, predsednik; Josip Str-
gar, podpredsednik; Dragotin Pan-
ger, tajnik; Lovro Berdajs, bla-
gajnik; Leopold Gorjanc in J.
Orischnig, odbornika. Namestnika sta:
Anton Stefie in Josip Zahn. —
Konzulentom je imenovan mestni kaplan
Jožef Dobrovc. — Došlo se nam te-
le brzojavke: Ljubljana. Slovenska kr-
ščansko-socialna zveza navdušeno pozdravlja
zborovalca. — Ljubljana. Naj raste
novo delavsko društvo v strah vseh sovra-
znikov! Uredništvo »Slovenca«. — Celje.
Z delom do blagostanja, z umom do pro-
svete, z bojem do zmage, s čednostjo do
ugleda, bodi geslo slovenskega delavstva!
To kliče vam in vošči k ustanovni slavnosti
»Slovensko delavsko podporno društvo« v
Celju. — Prevalje. Procvitaj, bratsko
društvo, v prospeh slovenskega delavstva.
»Kat. delavsko društvo«. — Zabnice. Ži-
velo novo slovensko katoliško delavsko dru-
štvo v Celovcu! Le z neumornim katoliškim
delom bomo dosegli zboljšanje socialnih
razmer. Molimo in delajmo, in bodočnost je
naša. Ziveli slovensko katoliški delavci! Si-
mon Incke, dekan. Ivko Kogelnik, kaplan.
— Miklavčevo-Apače. Z Bogom
krepko naprej, ne koraka nazaj! Bog blago-
slovi delo! Dragasnik Lučovnik.

k Mlad samomorilec. V Volšperku
se je ustrelil 14 letni trgovski vajenec Pavel
Blatnik s flobertovo puško v sence. Fantič
ni mogel več prenašati »nesrečne ljubezni«.

Idrijske novice.

i Zopet dve nezgodi. Ko so se vo-
zili po mestu rekrutje, vzeli so na voz tudi
že precej priletnega rudarja Majnika Jožeta iz
Sp. Idrije. Ob vogalu ceste, ki vodi k era-
ridni kovačnici, se je voz prevrnil. Posebna
nesreča vkljub temu, da je bil voz preoblo-
žen ni bilo, nekaj prask pa vendarle. Ime-
novanemu staremu »nerekutu« Majniku je
celo roko izvilo. — Zadnjo nedeljo pa je za-
dela hujša Luxo Ržika, hlapca pri godovi-
škem županu Kanklu. Pripeljal je 4 m² drv
v Idrijo ter pri pokopališču zavlil proti žgal-
nici, kjer je nameraval oddati drva. Voz se
je nagnil in nesrečni Ržik se je uprl v voz,
da bi se ne zvrnil. A hlapec je prišel vkljub
temu pod voz. Izpahnilo mu je roko, tri
rebra pa zlomilo. K sreči je bil slučajno na
mestu g. zdravnik Šnutar, ki je takoj urav-
nal roko.

i Čvrsti fantje so v našem koncu. —
283 je prišlo mladeničev na nabor, v vojsko
so jih potrdili 111. Menda dosti, ne?

i Veselica v Spodnji Idriji. Vabilo
na veselico dne 1. maja 1904, katero pri-
redi učiteljstvo s šolsko mladino v Spodnji
Idriji v šolskih prostorih. Pričetek ob 4. uri
popoldne. Vstopnina 40 vin. — Ker je čisti
dohodek namenjen za naročitev nove šolske
zastave, se preplačila hvaležno sprejemajo.
K mnogobrojni udeležbi vabi učiteljstvo.

Primorske novice.

p Goriški občinski svet je sklenil,
da prepusti mestno godbo za delavske slav-
nosti dne 1. maja in nosi za to stroške
120 kron.

p Umrla je v Gorici trgovčeva soproga
gospa Klementina Michlatädter.

p V tovarni Kaufmanovi v Trzinu
(Mafalcione) so začeli delavci stavkati. To
varnar jim je obljubil zvišanje plače za eno
krono na teden. Delavci ponudbe še niso
sprejeli.

p Vpis državnih uslužbencev kot
volilcev v Trstu je jako razburil italijanske
kroge. Iredentovsko časopisje ostro napada
vlado, a to mu seveda ne bo pomagalo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 27. aprila

Velika stavka na Gorenjskem. Na
drugem mestu prinašamo poročilo o veli-
kem delavskem gibanju na Gorenjskem. De-
lavstvo odločno izjavlja, da doseda-
njih razmer nikakor več pre-
našati ne more in noče. Vsak
pravičen človek mora biti na strani do-
kosti izmozganega delavstva,
ki je moralo poleg tega prenašati najrazli-

nejša nasilstva. »Grazer Tag-
blatt«, ki je vsenemški list, piše proti
delavstvu. Te gospode, ki so tako ponesni
na svoje vsenemštvo, opozarjamo, da tu pri
stavki je v prvi vrsti moment k r u h a, in
da bi nemško delavstvo, ako bi se kje tako
godilo ž njim, kakor se je z delavstvom na
Jesenicah, pokazalo še na ves drugačen na-
čin zobe. Ta gospoda naj gre v tem oziru
gledat v »rajh« in ondi bo videla, kako se
skrbi za delavstvo, potem bo sramote
obmolnil tudi gospod Luckmann, ki pravi,
da se njegovim delavcem še predobro godi.
»Grazer Tagblatt« je gotovo slabo poučen,
ker sicer bi ne pisal proti upravičenim za-
htevam delavstva, kajti malo čudno bi bilo,
da bi »Grazer Tagblatt« na ljubo starolibe-
ralnemu Luckmannu tako pometal z delav-
skim programom nemškonalne stranke.
Tudi nemškonalni delavci na Savi z
navdušenjem stavkajo in pravijo, če bi bili
prej vedeli, da se da s Kranjci stavkati, bi
bili že sami stavko povzročili. »Grazer Tag-
blatt« naj ne išče svojih informacij pri
staroliberalnih kapitalistih ter naj ne odeva
Luckmanna z nemškim plaščem, ker Luck-
mann z označenim svojim postopanjem nem-
štvo najbolj diskreditira.

S Save pri Jesenicah se nam po-
roča: G. Luckmann sedi celo jutro v poštni
pisarni in ljudje pravijo, da pregleduje do-
pisišce. Sicer pa vprašamo, če je dovoljeno,
da g. Luckmann sedaj o štrajku cele ure
presedi na pošti. Ljudstvo je ogorčeno nad
tem. Včeraj zvečer je bilo mirno. Danes se
predloži dopoludne spomenica. Glavna za-
hteva in skoro edina delavcev na Savi je:
»Delavcem na Javorniku naj se
takojugodi, ravno tako delav-
kam na Savi, ki zahtevajo, da
se jim zboljša plača in z njimi
ravna dostojno.

Umeščena sta bila v ponedeljek č. g.
Francišek Dolinar, župnik pri Sv.
Katarini, na župnijo Cerklje pri Kranju, in
č. g. Janez Meršolj, kapelan na Do-
brovi, na župnijo Sv. Katarino.

»Slovenskega planinskega dru-
štva« občni zbor se ne bo vršil dne
30. t. m., kakor je bilo poročano, marveč v
sredo, 11. maja t. l.

— Posledice iredentovske de-
monstracije v Vidmu. Znana je proti-
avstrijska demonstracija avstrijskih italijan-
skih vsučiliščnikov v Vidmu. Ker udelež-
niki te demonstracije taje udeležbo, je pre-
iskava napram krivcem zelo težka. Da bi
se mogli krivci dobiti, zbira policija in de-
želno sodišče v Trstu fotografije la-
ških vsučiliščnikov. One, ki so na sumu,
da so se udeležili demonstracije v Vidmu,
zasišujejo pred deželnim sodiščem v Trstu
v posebnih sobah. Opazujejo jih zaupniki
policije, ne da bi jih dijaki videli, da se
tako zaupniki prepričajo, jeli so se udeležili
osumničeni dijaki demonstracije ali ne. V
Gradcu je policija od več italijanskih vse-
učiliščnikov zahtevala, da se morajo pustiti
fotografirati. Onim, ki so se branili izročiti
fotografije, se je namignilo, da bodo morali
iti k zaslišanju v Trst pred ondotno deželno
sodišče, na kar so se udali. Lahom je to
postopanje policije skrajno neljubo in je v
tej zadevi vložil italijanski poslanec Benatti
interpelacijo na ministrskega predsednika
Körberja.

— Umrl je v Babinem polju gospod
Peter Troha, trgovec in krajni šolski
nadzornik.

— Hrvaške novice. Zagrebški
mesarji protestirajo. Ker je odbor za
aprovizacijo Zagreba sklenil predložiti ob-
činskemu zastopu, da se osnuje dve mestni
mesnici in se za to odloči 12.000 kron,
je zagrebška mesarska združba protestirala
proti temu predlogu in izjavila, da bo vse
storila, da se ne oživotvori, češ, da ne bodo
mogli konkurirati z občno, ki ne plača
davka in ki nima skrbeti za rodbino. —
Umrl je pri sv. Petru-Orehovcu velepo-
sestnik g. Dragotin Frilik. — Hrvaško
časnikarstvo. Iz Zagreba se poroča, da
je nadškof sprejel demisijo urednika »Katol.
Lista« g. Korenica. Novi ured. bo dr. Pazman. —
Angleži v Dubrovniku. V soboto
se je na jahti »Steam Argonant« pripeljal
v Dubrovnik 115 angleških potnikov. —
Drava je pri Osieku tako narasla, da
je prestopila na nekaterih krajih že bre-
gove. — Velika hrvaška slav-
nost v Dubrovniku bo dne 23. in
24. maja. Slovensko bo ondi blagoslovljena
zastava pevskega društva »Gundulić«.

— Talijo za rešitev življenja je
dobil v znesku 52 K 50 h Jož. Pe-

t a d iz Vikerž, ki je rešil iz Save Ivano Stergar iz Vikerž.

— **Slovenske novosti iz Amerike.** V Kansas je umrl rojak Pavel Maurin, redom iz Brezovice pri Poljanah na Dolenjskem. — V Clevelandu, O. v bolnici Lake Side, umrl je Ignacij Hegler iz Potiskava pri Strugah na Dolenjskem. — Istotam je bil na železnici pvožen in usmrten Jurij Balog, star 9 let. — Mihael Mulič, ki je dne 31. januarja zahrbtno zabodel v Butte, Mont., rojaka Jožefa Stukel, bil je obsojen v sedemdeset ječo. Martin Blatnik, ki je bil obdolžen kot sokrivec, je bil vsled pričevanja Muličevega, ki je priznal svoje budodelstvo, oproščen.

— **Deputacija manipulantin na železnicih pri železniškem ministru.** Železniški minister, Wittek, sprejel je dne 26. t. m. deputacijo manipulantin nad vse prijazno. Z deputacijo je bil minister prijazen in je obljubil, da bo, kolikor mu bo mogoče, ugodil skromnim zahtevam manipulantin. Deputacija je se podala nato k državnemu poslancu Stwiernigu, ki jo je predstavil voditeljem raznih strank, ki so obljubili podpirati želje manipulantin.

— **Shod sodalitatis ss. C. J.** za kamniško dekanijo je v ponedeljek, dne 2. maja, na S marni gori.

— **Ulom v poštni urad** V c. kr. poštni urad na Boh. Beli so v noči od 24. na 25. aprila ulomili neznani tatovi ter odnesli v gotovini in poštinih znamkah v vrednosti do 120 kron.

— **Iz novomeške okolice** Kot star čebelar poročam vam, da sem videl na rtu Franceta Florjandiča v St. Petru čebelni roj dne 24. aprila, t. j. na sv. Jurija dan. To je pravi roj velikan.

— **Podbreški diletantje** so priredili v nedeljo, dne 24. t. m. gledališko predstavo s petjem »Roz a J e l a d v o r s k a«. Cučiti se moramo natančnosti igralcev. Pozna se jim, da so že večkrat igrali na odru. — Prišlo je veliko ljudij iz sosednih župnij. Podbrezje pa so lahko ponosne na diletante in g. učitelja Sprachmanna, ki vedno preskrbi lepe predstave. Za poletje nam jih je še več obljubljenih.

— **Amerikanci in izseljevanje.** Amerikanski senat je sprejel predlog Lodgeja, da se izseljencem, ki se pripeljejo po ladjah »Cunard linije« v Ameriko, prepove v lukah Zedinjenih držav izkrcavanje. V kratkem bode tudi zbornica sprejela to postavo in zagotovljen je že tudi podpis predsednika Zedinjenih držav, Roosevelta. Amerikanci čuvajo s to postavo eno družbo, ki so v rokah ameriških velekapitalistov.

— **Raspis stavbe.** Zupanstvo v Novem mestu razpisuje zgradbo nove mestne hiše v Novem mestu.

— **Cerkev v Gor. Logatou** bodo v kratkem prezidali. Načrte je napravil arhitekt Trummer.

— **Vojaške vesti.** K domobranskemu polku št. 12 v Časlavi je premeščen nadporočnik Rud. Hallmann iz Ljubljane. Iz Časlave pride v Ljubljano domobranski stotnik Mat. Embacher, iz Mlade Boleslave pa domobranski stotnik J. Wotruba.

— **Za pogorelost v Sp. Pristavi** je cesar daroval 1500 kron, za pogorelost v Hinjah pa 3500 kron.

Ljubljanske novice.

Občinske volitve v Ljubljani. Pri našnji občinski volitvi za drugi razred so dobili glasov skupno s pooblastili: dr. Ivan Tavčar 268, dr. Kušar 267, Ivan Hribar 266, dr. Majaron 266, Ivan Šubič 265. Poleg tega je dobil dr. V. Ravnihar 2 glasova in nekateri drugi volilci po 1 glas. Vseh volilcev je v drugem razredu 1343.

Vojaški iz Ljubljane na Jesenice. Poroča se nam, da se je danes popoldne odpeljal bataljon 17. pešpolka na Jesenice. Od tam se nam pa poroča, da vlada ondi vzoren red.

Javno predavanje v krščansko-socialni zvezi. Mesto g. dr. Kreka je sinoči predaval v zvezinih prostorih g. prof. Jare S pomočjo skriptikona nam je pokazal več krasnih slik iz Japonske, razne rastline, mesta, zabave ondodnih prebivalcev itd. — Danes ob pol 8. uri zvečer bo g. profesor nadaljeval svoje zanimivo predavanje ter nam pokazal več slik iz Koreje. Udeležba je bila sinoči prav dobra.

Cesarjev spomenik v Ljubljani se bode v kratkem postavil. »Grazer Tagblatt« se grozno jezi, da bode napis samo slovenski in se tako prezirajo nemški davkoplačevalci. Seveda v Ljubljani, kjer so Nemci v manjšini, zahtevajo ti za se enake pravice s Slovenci. v Celju, Mariboru, Ptujju itd., kjer so v večini, pa imajo za vse prošnje in pravice Slovencev gluha ušesa.

Nesreča na cesti. Posestnik Franc Švigelj iz Bresta št. 16 privozil je danes dopoldne po Cizovi cesti proti šentjakobskemu mostu. V tem hipu je hotela iti čez cesto 74 let stara, gluha vdova Marija Bobnar, stanujoča na Krakovskem nasipu št. 20. Ker se ni mogla pravočasno izogniti, podrla sta ju konja na tla. Prišla je pod voz in kolesa so jej šla čez prsa. Bruhnila je takoj kri. Prepeljali so jo domov. Poškodba je težka in celo za življenje ne varna.

Veselica. Strokovno društvo mizarov pomočnikov za Kranjsko priredi 1. maja na Kozlerjevem vrtu veselico.

Prijet vojaški begun 27. pešpolka. V soboto proti večeru je prišel v krčmo gosp. Lutmana v St. Andrežu pri Gorici vojak 27. pešpolka. Vprašal je tam po županu, ki se je pa takrat slučajno tudi nahajal v omejeni krčmi. Županu se je pa koj zdelo, da ima opraviti z vojaškim begunom. Pošlje torej po občinske stražnike in naznani vojaku, da je v imenu postave aretiran. Ne da bi se posebno branil, odvezal je vojak bajonet ter ga izročil stražnikom, ki sta ga potem odvedla v Gorico in ga izročila vojaškemu oblastvu. Tu je vojak koj izpovedal, da jo je mislil popihati čez mejo, ker so pri vojakih z njim prestrogo ravnali. Odšel je iz Ljubljane v sredo zjutraj in dospel v soboto peš v St. Andrež.

Ljudsko gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora 67 izseljencev v Ameriko in sicer 30 Slovencev in 37 Hrvatov. — V Antwerpen se je odpeljalo iz Reke 70 Hrvatov, ki tudi vsi potujejo v Ameriko. — K zgradbi železnice v Hrušici se je odpeljalo včeraj 98 hrvaških delavcev, na Nemško pa jih je odpotovalo 70.

Radetzkyjevi veterani. Skupina tukaj živih vojaških veteranov je bila nedavno fotografirana. Njihova imena so: Jurij Kuhar, star 91 let, potrjen leta 1835., bančni sluga; Josip Flore, star 87 let, potrjen l. 1837., kučar; Franc Künnig, star 87 let, potrjen l. 1837., železničar; Fr. Waide, star 86 let, potrjen l. 1840., železničar; Ivan Jerič, star 85 let, potrjen l. 1840., c. kr. urad. sluga; Simon Jeras, star 84 let, potrjen l. 1841., c. kr. pismonoša; Ivan Boschofsky, star 84 let, potrjen l. 1841., strejvodja; Ivan Malavašič, star 83 let, potrjen l. 1841., posestnik; Jakob Bolhar, star 83 let, potrjen l. 1842., železničar; Mat. Zigur, star 83 let, potrjen leta 1842., zasebnik in stotnik; M. Polak, star 81 let, potrjen l. 1843., konduktir; Valentin Zagar, star 81 let, potrjen l. 1843., kurjač; Josip Anšič, star 81 let, potrjen l. 1844., kurjač; Franc Ojster, star 81 let, potrjen l. 1844., delavec; Franc Pavšek, star 80 let, potrjen l. 1844., vratar. Na fotografiji se nahaja še slika načelnika kranjskih veteranov, g. I. Mihaliča, (star 63 let, potrjen 1858), katerega so častiljivi Radetzkyjevi veteranci posadili v sredo med se. Tu je videti skupino častiljivih mož, ki so zvesto služili mnogo let cesarju in domovini. Večina od teh je služila pri pešpolku 17. vsi pa so se borili pod hrabrim grofom Radetzkyjem po italijanskih bojiščih leta 1848 in 1849. Simon Jeras in Francišek Pavšek sta bila še celo odlikovana s srebrnim zasluznim križcem in častno svetinjo za 40letno zvesto službo vanje. Ravno tako svetinjo imata dalje tudi Josip Flore in Ivan Jerič. vsi pa imajo vojne in jubilejske medalije. Poleg teh živi na Kranjskem še mnogi Radetzkyjevi veterani, ki so po drugih deželah silno redki. To pride o čilosti našega rodu. Slika zgoraj omenjenih Radetzkyjevih veteranov je razstavljena v našem izloženem oknu.

Poročili se bodo: Janez Kotnik, delovodja tovarne, s Terezijo Gorenčič; Janez Logar, kurjač na drž. železnici, z Marijo Koren; Mat. Ovsenek, paznik v jetnišnici, z Jožefo Kosec; Vladimir Spazier, zasebni uradnik, s Terezijo Slibar.

Vrt pri »Novem svetu« prenovljen. Občinstvo in tudi društva v Ljubljani in izven Ljubljane bo gotovo zanimalo, da je letos restauracijski vrt in kegljišče pri »Novem svetu«, Marija Terezija cesta št. 14, v Ljubljani zopet na novo prenovljeno. Vrt je jako prijeten in je tudi za društva posebno primeren za vrtno koncerte in veselice. Vrt je eden najlepših in najbolj zračnih vrtov v Ljubljani. Otvoritev vrta bo v nedeljo, dne 1. maja. Svirala bo c. kr. vojaška godba pešpolka št. 27. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstop prost.

Francoski cirkus Guillaume ima danes zvečer prvo predstavo.

Književnost in umetnost.

* Nove podobice Marije, brez madeža spočete z dotično molitvijo na zadnji strani je ravnokar prejela »prodajalna kat. tiskovnega društva« v Ljubljani. Podobice so jako lične, v dveh različnih izpeljavah in stanejo 100 komadov 4 krene, poština 20 vin.; posamezni komadi po 6 vin.

* Časopis za zgodovino in narodopisje. Izdaja Zgodovinsko društvo v Mariboru. Urejuje Anton Kaspert. Vsebinska 1. in 2. zvezka: I. Predgovor. II. Razprave: 1. Kaspert A.: O podelitvi

deželnega maršalstva na Stajerskem l. 1560. 2. Strekelj K., dr.: Slovensko cesarsko odločilo iz l. 1675. 3. Kovačič Fr.: V spomin Mateju Slekovecu. 4. Strekelj K., dr.: Prispevki k poznavanju slovenskih krajevnih imen po nemškem Stajerju. I. — III. Mala izvestja: 1. Kaspert A.: Pismo generala Gedeona Lavdona iz tabora pri Ršavi dne 14. novembra 1789. 2. Kovačič Fr.: Na Prekmurkem najden rimski denar. 3. Stegenšek A.: Presisek na steklu iz Dürerjevega »Marijinega življenja«. 4. Kovačič Fr.: Izkopavanja na Slovenskem Stajerskem l. 1903. 5. Kovačič Fr.: Polstoletni jubilej češke arheologije. — IV. Književna poročila: 1. Pogatačnig Val., dr.: Iago-Nigo. Zur steirisch-kärntischen Kulturgeschichte des achten Jahrh. »Grazer Volksblatt« 1903. Poroča M. Ljubša. 2. Goldmann E. dr.: Die Einführung der deutschen Herzogsgeschlechter in den slovenischen Stammesverband. Breslau 1903. Poroča Fr. Kovačič. 3. Kos Fr., dr. in prof.: Gradivo za zgodovino Slovencev v srednjem veku. V Ljubljani 1902 (1903) Poroča M. Ljubša. — V. Društvena poročila, poročila društveni tajnik. — VI. Dodatek: Strekelj K., dr.: Kaspert A.: Slovensko cesarsko odločilo iz l. 1675.

Gospodje sotrudniki naj blagovolijo poslati spise uredništvu pod napisom: A. Kaspert, c. kr. profesor prve državne gimnazije v Gradcu, Grazbachgasse 19. — Na grad za sprejete spise določa društveni odbor in jih izplačuje ob koncu društvenega leta.

»Časopis za zgodovino in narodopisje« dobje redni udje društva brezplačno. Kdor se ni redni ud, lahko vsak čas postane, ako vplača 5 K (ali 100 K za vselej), in bo dobival list brez drugih stroškov. Za neude je cena lista 6 K.

Obseg lista bo odvisen od gnotne in duševne podpore.

Rojaki! pokažimo, da vemo ceniti prošlost svojega naroda in svoje domovine ter da smo sposobni tudi v znanstvu tekmovali z drugimi, srečnejšimi narodi. Ne pozremo visoke ideje, ki jo zastopa »Zgodovinsko društvo«! Enajsta ura je že, torej na delo ...!

Razne stvari.

Najnovejša od raznih strani.

Razstava perutnine bo od 8 do 12. maja na Dunaju. — Stavka. Iz Oseka se poroča: V Mitrovici, kjer stavkajo delavci na žagah, so pričeli stavkati tudi mlinarji, delavci v pivovarnah in izkladači iz ladij. Tja so odšli tri stotnje pehote. — 3000 kamnosekov stavka. Iz Barre, Vt. v Ameriki poročajo: Kamnoseki v Barre, East Barre, Montpelieru, Northfieldu, West Berlinu in Williamstownu, so pričeli stavkati. Stevilo istih znaša 3000. — Velikanski požar. Iz Lvova se poroča: O polnoči je nastal v Buczacz požar, ki se je radi vetra hitro razširil po mestu. Tekom dveh ur je zgorelo 400 hiš. Nad 3000 oseb je brez strehe. — Najstarejši dijak — umrl. V Giessnu je 25. t. m. umrl 50 letni dijak Kristijan Busch, ki je študiral 66-ti semester.

Dnevni red papeža Pija X. Pij X. je v maršalcem spremljeval navade na papeževem dvoru. On vstaja zjutraj rano ter dela potem pri svoji pisalni mizi do 10. in tudi 11. ure dopoldne. Pod zadnjim papežem je bila navada, da je državni tajnik vsak dan prihajal na avdijenco med 9. in 10. uro; zdaj prihaja pozneje, da ne moti papeža v delu. Državni tajnik, kardinal Merly del Val, prihaja k papežu šele okoli poludne, da poroča o tekočih stvareh. Večkrat se dogaja, da ga papež pridruže na obedu, kjer se razgovarata o uradnih poslih. V takih slučajih je prisoten tudi tajni papežev kapelan, mon. Bressan. Ob 4. uri pop. odhaja papež zopet na delo, ki traja do 9. ure zvečer. Večkrat prihajati obiskat papeža tudi njegovi sestri, živeči zdaj v Rimu. — Zadnji čas se je večkrat zgodilo, da je papež zjutraj na vse zgodaj vstal ter se šel brez vsakega spremstva sprehajati v vatikanske vrtove, kjer je ostal po vsi uro. Sploh se govori, da je Pij X. nasprotnik etiketi.

Koliko stane zemljišče v Parizu. O vrednosti zemljišča v Parizu poroča francoska uprava direktnih davkov sledeče: Kvadratni meter stane v oddelku Gaillon 1041 frankov, v oddelku Palais Royal 914 frankov, v oddelku Madeleine cerkve 800 frankov. Najcenejše je zemljišče v Haronne Maisson Blanche in Saint Pergean, namreč 33, 26 in 24 frankov. Povprečna cena zemljišča je torej za kvadratni meter 174 frankov.

Ciril-Methodove biškote

zahtevajte slovenski rodoljubi v vsaki prodajalni in pekarni. Ti piškoti so najboljši.

Naročila sprejema družbin založnik S. H. Škerl, Sv. Ivan pri Trstu.

Telefonska in brzajavna poročila.

Vstaja na Koreji.

London 27. aprila. Reuterjev urad poroča iz Šula, da se vstaja mej korejskim prebivalstvom vedno bolj širi in da se cele gubernije pridružujejo vstajem. V okolici Kinčua in Cončua v južni Koreji je velika vstaja. Mestne oblasti zahtevajo od vlade armado, da uduše vstajo. V začetku vojske je poslala vlada v severno Korejo armado, ki se je pa za polovico zmanjšala, ker vsak dan dezertira več korejskih vojakov. Tudi »Daily Chronicle« javlja iz Tokia, da je vojni minister obvestil vlado o vstanku, ki se širi v južni Koreji proti korejski vladi.

Pariz, 27. aprila. »Matin« poroča, da je rusko vladovostško brodogradbeno podjetje 25. t. mes. potopilo štiri japonske transportne ladje s 4000 možmi.

Pariz, 27. aprila. Vest, da so Rusi potopili štiri japonske transportne ladje in 4000 Japoncev, je sem došla iz Port Artura.

Pariz, 27. aprila. Iz Petrograda poročajo, da je bil včeraj Skrydlov v avdijenci pri carju. Avdijenca je trajala jako dolgo. — Skrydlov je carju jasno predložil položaj na skrajnem vzhodu ter je dobil pooblastilo, da sme podvzeti mnoge važne korake, ki so pa sedaj še strogo tajni.

Port Artur, 27. aprila. Ker je sedaj rusko vojaštvo dobro razpostavljeno, se bo Japoncem le težko posrečilo, izkrcati svoje čete pri Niudvangu ali na kaki drugi točki Kvantunškega poluotoka.

Jesenice, 27. aprila. Pogajanja delavcev s Save danes brezuspešna. Stavka traja še povsod. Vse navdušeno.

Dunaj, 27. aprila. V drž. zboru se došle vloge čitajo dobesedno.

Dunaj, 27. aprila. Posredovanje Poljakov doslej ni imelo nikakega uspeha. Poročale so se nove velike težave. Položaj se je poslabšal. Položaj mnogi jako pesimistično razmišljajo.

Dunaj, 27. aprila. »Slovenska zveza« je imela sejo, v kateri je sklenila z ozirom na to, da se razmere v državi niso prav nič spremenile, vstrajati na dosedanjem svojem stališču in varovati zvezo s češkim klubom.

Dunaj, 27. aprila. Zasedanje drž. zbora bo trajalo skoro gotovo do druge polovice meseca maja. Do tedaj se morda uredi razmere.

Dunaj, 27. aprila. Čuje se, da se bo obrtni odsek proglasil permanentnim, da reši vladno predlogo o obrtnem redu.

Dunaj, 27. aprila. Danes se je vršil tu shod čeških, italijanskih, rusinskih, slovenskih, hrvaških, srbskih, poljskih in romunskih dijakov, da pojasni poslancem vzroke in posledice zadnjih dogodkov na vseučilišču ter jim pove svoje mnenje o korakih, katere bi bilo treba vsled tega storiti. Na shodu so bili češki, laški poslanci, od slovenskih poslancev: Ploj, Šuklje, Ferjančič. Predsednik je bil poljski dijak. Neki slovenski dijak je razpravljaj o prepovedi, da nemški razglasi ne smejo biti nabiti na vseuč. deski in o relegiranju tehnikov. S posebnim zadovoljenjem je bilo vsprejeto zblizanje laških dijakov z ostalimi nemškimi dijaki. Povdarjalo se je, da so zadnji dogodki pokazali nujno potrebo, da se vsem dijakom dá prilika, da se v njihovem materinskem jeziku izobražujejo in da je torej ustanovitev novih vseučilišč nedolžljiva. Povdarjalo se je, da naj nemški narodi in njihovi poslanci z vsi odločnostjo zahtevajo, da se to izvrši. Poslanci so povdarjali, da bodo odločno delovali v tem smislu in skušali izposlovati ustanovitev nemških vseučilišč. Poslanci Ploj, Šuklje in Hruhi so posebno odločno izjavljali, da bodo storili vse, kar je v njihovi moči.

Dunaj, 27. aprila. Pri koncertu češkega virtuozu Kubelika v Inomestu so se primerili izgreli. Vsenemci so piskali in peli Bismarckovo pesem. Policija je napravila red, da se je koncert mogel nadaljevati. Po koncertu je došlo zopet do demonstracij. Vsenemci so piskali in vpili Kubeliku »Abzug«.

in „Dobro noč“. Čehi so danes radi tega v drž. zboru interpelirali.

Dunaj, 27. aprila. Ministrstvo naznanja, da bo odslej dovoljeno tudi ženskam udeleževati se farmacevtskih študij.

Dunaj, 27. aprila. Cesar je danes dopoldne ob 10. uri obiskal razstavo za uporabo spirita. Bil je v razstavi 2 uri in pol. Pri slovesu se je izjavil, da je razstava ve like važnosti in pomena za kmetijstvo.

Dunaj, 27. aprila. Morilec mesarja Svadoša in njegove soproge, mesariki va jenco Jurij Ebner, ki je vled ran, katere si je prizadejal, umrl, je bil včeraj obdu ciran in pokopan. Od njegovih sorodnikov se nihče ni brigal za njegovo truplo.

Varišava, 27. aprila. Od 30. aprila do 4. maja bo tu obsedno stanje, ker se ob lasti boje velikih socialističkih nemirov.

Budimpešta, 27. aprila. Glavni urednik »Egyetertesa« je pobegnil radi velikih pogreškov proti pravosti.

Pariz, 27. aprila. Ni dvoma, da je bila zopetnemu napadu na špatskega ministrskega predsednika podlaga obširna zarota. Nad 40 oseb je istočasno streljalo v vlak, v katerem se je Maura vrazil. Ko so vlak spremljajoči orožniki odgovarjali s streli in nekaj napadalcev ranili, so šele pobegnili ostali napadalc.

London, 27. aprila. »Times« pravijo, da cesar Franc Jožef radi svoje visoke starosti ne bode ootoval v London.

Elesd, 27. aprila. Boathaski gozd je v plamenu. Sicer vlada mir.

Carigrad, 27. aprila. Turško vojno ministrstvo je sklenilo pogodbo za nabavo 1600 ogrskih konj za turško armado.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-2 m, srednji račni tlak 736-0 mm

	Čas opa- sevanja	Stanje baro- metra, v mm.	Tempe- ratura po Celsij	Vetrovi.	Nebo	Podoba v 14 urah
26	9. zveč.	732-5	13-0	sl. svzh.	obl.	
27	7. jut.	731-1	9-2	sl. vzh.	dež	3-1
	2. popol.	730-3	9-2	sl. jug		

Srednja večerajšja temperatura 13-7°, normale 11-4°.

Zahvala.

Podpisano šolsko vodstvo se najiskreneje zahva- ljuje velečastitemu gosp. župniku **Franju Kaduncu** za prelepi dar, kojega je hvaležnim in radostnim srcem sprejelo v veliki, s prekrasnim okvirjem ob- dan podobi sv. očeta Pija X, ki služi v zalo diko naši šolski sobi. Bog plačaj! 744 1-1

Šolsko vodstvo
v Krašnji.

Franc Stupica,
Ljubljana, Marije Terezije cesta 1,
v Ančnikovi hiši poleg Figovca.

Priporočam **slamorenice, mlatilnice, čistil- nice, gepelne, preše za grozdje in sadje, pluge in brane** najboljšega izdelka ter **samokol- nice.** Dalje: **Sesalke za vodo in gnojnice,** po- cinkane, asfaltirane in svinčene cevi za napeljavu vode, razne **tehtnice** z uteži, **štedilnike** vseh vrst, **kuhinjsko opravo, nagrobne križe, na- kovala, privijake, žage, kotle za klajo in žganje.**
Portland in Roman-cement, železniške šine in traverze, poljski mavec.
Mizarsko, tesarsko in ključavničarsko orodje ter vse druge v **železno stroko** spada- joče predmete.

Velika zaloga vedno svežega špe- 676 52-1 cerijskega blaga.

Naznanilo.

Z razglasom z dne 22. t. m. na dan 27. aprila t. l. razgla- šena zakupodaja posestva g. Josipa Strehar, vlož. štv. 46 ka- tastralne občine Kapucinsko predmestje štv. 2 in prodaja premičnin, vršila se bode

= dne 29. aprila t. l. =

ob 9. uri dopoldne, oziroma ob 2. uri popoldne, ter se v tem smislu prej omenjeni razglas popravi.

V Ljubljani, dne 26. aprila 1904.

Dr. Karol Schmidinger,
c. kr. notar kot sodni komisar.

Oljnate barve v kositarnih škaltjicah za razprodajalce in lastno uporabo se dobé pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice 524 5 12-6
Vnauja naročila proti povzetju.

Na Dunajski cesti št. 32
oddati je 724 3-2
stanovanje
s 5. ozir. 7. sobami in priliklinami s
1. junijem ozir. 1 avgustom t. l.

Kupčijsko oznanilo.

Podpisani mesarji si dovoljujejo slav- nemu občinstvu naznanjati, da so **zopet primorani vsled previsokih cen pri nakupovanju živine svojim cenjenim odjemalcem meso dražje oddajati.** Cene, ki jih ima danes živina, so tako visoke, da je po našem mnenju prišlo do skrajnosti. Slavno občinstvo naj bo prepričano, da smo pripravljeni, kakor hitro cena živine količkaj odjenja, precej meso primerno ceneje pro- dajati.

Cene mesa bodo s prvim majem 1904 sledeče:

I. vrste	kg	. . .	1 K 60 h
II.	"	. . .	1 " 40 "
III.	"	. . .	1 " 20 "

Anžič Ivan
Anžič Josip
Černe Marija
Jagrovi dediči
Kočar Ivan
Košenina Ivan
Kozak Milan

Kralj Martin
Kunej Alojzij
Lovše Franc
Marčan Andrej
Počivalnik Iv.
Podkev Jožef
Porenta Franc

Primc Marijana
Prusnik Anton
Putrih Anton
Sever Franc
Toni Josip
Urbas Julija
Zupan Anton.

Josip Kozak,
predsednik mesarske zadruge,

ANTON PRESKER 479 104-12
krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo
zalogo
= izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Najlepše posestvo
v Sent Rupertu,
nekdanj Franc Pavlinovo, za vsako večjo trgovino naj-
prikladnejše, ki obsega tri eonadstropne hiše na
Glavnem trgu poleg cerkve, razna gospodarska poslopja,
ograjene sadne in zelenjadne vrtove, izvrstne velike
vinograde s kletmi v bližini, travnike, njive, gozdove
itd. brez pritliklin. Vse to **proda** podpisani lastnik
skupno ali **vsako posebej iz proste roke po-
preje ali na prostovoljni javni dražbi dne**
2. maja t. l. dopoldne v Sent Rupertu po naj-
ugodnejših plačilnih obrokah in obrestih.
Podpisani **proda** tudi ugodno svojo
deželnodeščno graščino
731 3-2 **„Grič“**
na Mirni pri Trebnjem.
Novopreurejeni dvonadstropni gradič, go-podarska
poslopja, ograjen sadni in zelenjadni vrt, stari gozdi
itd., skupaj okoli 30 oralov. Najzdravejša krasna grška
lega med gozdi in vinogradi, komaj pol ure oddaljen
od železniške postaje Trebnje-Dolenjsko.
Josip Pavlin,
Ljubljana, Martijin trg 1.

Dunajska borza
dné 22. aprila.

Skupni državni dolg v notah	100-35
Skupni državni dolg v srebru	100-40
Avstrijska zlata renta 4%	119-40
Avstrijska kronska renta 4%	99-60
Avstrijska inv. renta 3 1/2%	91-35
Ogrska zlata renta 4%	118-40
Ogrska kronska renta 4%	97-90
Ogrska inv. renta 3 1/2%	89-50
Avstro-ogrške bančne delnice	16-03
Kreditne delnice	641-50
London vista	289-37 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117-12 1/2
20 mark	23-44
20 frankov	19-04
Italijanski bankovci	95-15
C. kr. cekini	11-33

Najboljše izvršena
Zarezana, stisnjena in
navadna 642 24-5
strešna opeka,
opeka za zidovje itd.
ročno in s stroji narejena,
dobi se po nizki ceni pri
Avgustu Aita, Ig - Draga.

Zahtevajte pri nakupu

Schicht-ovo štedilno milo
z znamko „jelen“.

Ono je
zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.
Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno,
perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da
bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in var-
stveno znamko „JELEN“.

Dobiva
se povsod!

671 60-3

POZOR! Amerikanci!!!

All' right!

35 15

Pri meni 80 fl.

Konkurenca

samo 70 fl.

Zakaj??

Pove: Karol Rebek
od c. kr. vlade potrjeni zastopnik „Proge runde“ zvezde, Ljubljana, Kolo-dvorske ulice 41.

Pozor!

Na prodaj je iz proste roke
pritlična hiša

z vrtom in pritlikinami v obližju Ljubljane,
po niski ceni. 350 17

Kje, pové upravništvo „Slovenca“.

21 let star, marljiv in pošten
trgovski poslovodja

več špecerijske in železniške stroke, bi
rad svojo službo premenil. Naj-
rajši kje na Štajerskem ali Dolenjskem.

723 3-3

August Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta.

železolivarna,

strojna in ključavničarska tovarna

priporoča se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko
spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinjskih in žaginskih naprav, napravo turbin po najnovejših
konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer: **grobne
križe, kotle, peči, vrtno klop, mize, stebre, trombe za vodo itd.**

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: **železne strešne stole, mo-
stove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih zistemov, kakor tudi vseh stavbinskih
in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike
raznih velikosti.**

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtno ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

472 50-12

Nad 30 let obstoječa, živahna, večjega obsega
trgovina z mešanim blagom v zvezi z gostilno

na Gorenjskem

se odda za dobo več let v najem.

Na razpolago je prodajalna z več skladišči. Hiša z dvema sobama in vinsko
kletjo za gostilno, petimi sobami za stanovanje z drugimi potrebnimi prostori vred. Pri
hiši je vrt, gospodarsko poslopje, hlev i. t. d. — Naslov za ponudbe pove: upravništvo
„Slovenca“.

714 3-2

Naše nizke cene vzbujajo pozornost!

**Trpežni
moški**
čevlji
iz usnja
z obšivkom, par
gld. 2-80.

**Izvrstni
moški**
čevlji
za zavezovati
par
gld. 3-—.

**Močni
moški**
člžmi
(štiflet) par
gld. 2-80.

**Trpežni
ženski**
čevlji
za vsakdanjo
rabo, par
gld. 2-50.

**Zelo močni
ženski**
čevlji
za zavezovati
par
gld. 2-80.

**Izvrstni
ženski**
čevlji
z gumbi par
gld. 3-—.

**Elegantni
barvani
moški**
čevlji
za zavezovati,
par
gld. 3-50.

**Prilročni
moški**
čevlji
iz jadvrovine,
par
gld. 1-—.

**Barvani
moški**
usnjati
sandali
par
gld. 2-75.

**Prilročni
ženski**
čevlji
za na ulico,
par
gld. 1-30.

**Elegantni
ženski**
salonski
čevlji
par
gld. 1-50.

Ženski
čevlji
z navskrižnimi
zaponami, črni
in barvani, par
gld. 2-—.

Najfinejši krem (mazilo) za rujava in črna obutala.

Alfr. Fränkel kom. družba

502 23-4

preje:

Mödlinska tovarna za čevlje
v Ljubljani, Špitalske ulice št. 9.

Zastopnik: A. PREATONI.

Popravila se najbolje in najceneje izvršujejo.

Popravila se najbolje in najceneje izvršujejo.

Stanje vlog 31. dec. 1902:
čez 9 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša

prilika za štedenje!

Denarni promet v letu 1902:
čez 32 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1.

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od
8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih
obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako, da sprejme
vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih
4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v l. 1902: 32,596.882 K 65 h.

HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-
hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 1. januarija 1903.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

51 D 14-4

Odborniki:

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Antón Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — Josip Jaro, veleposestnik v Medvodah. — Dr. Andrej
Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, župnik pri D. M. v Pelju. —
Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — Frančišek Lesković, zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — Karol Pollak,
tovarnar in posest. v Ljubljani. — Gregor Šlibar, župnik na Rudniku. — Dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani.